

Posion varhaiskasvatuksen,
peruskoulun ja lukion
yhtenäisyys- ja tasa-arvo
suunnitelma

VUOSILLE 2026-2028

Sisällys

Suunnitelman laatijat	2
Kuvaus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämisestä	2
Asetetut tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet.....	4
Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä	4
Suunnitelmien hyväksyminen ja toteutumisen seuranta	5
Liite 1. Restoratiivinen sovittelu	6
Liite 2. Kyselyn kysymykset.....	8

Suunnitelman laatijat

Suunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet peruskoulun ja lukion henkilökunta. Huoltajat ovat osallistuneet suunnitelman laatimiseen vanhempainseminaarin kautta. Koonnin ja työstön tähän on tehnyt peruskoulun ja lukion lukuvuoden 2025–2026 YY-tiimi. Lisäksi tässä asiakirjassa on tarkasteltu suunnitelmaa opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Kuvaus tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen selvittämisestä

Tilanteen selvittämistä varten henkilökunnan kanssa käytiin VESO-koulutuspäivänä keskusteluja aiheeseen liittyen. Apuna käytettiin OPH:n liitteitä (<https://www.oph.fi/fi/teemat-ja-kehittaminen/liitteet>).

Vahvuuksia henkilökunnan käytyjen keskustelun perusteella olivat seuraavat asiat:

1. Henkilökunta pyrkii aktiivisesti huomioimaan kielitietoisuuden opetuksessa.
2. Henkilökunta noudattaa oppilaiden ja opiskelijoiden toiveita kutsumanimien käytössä.

Häirintä ja kiusaamisen puuttuminen

3. Ennaltaehkäisyssä monia eri keinoja
4. Hyvä toimintakyky puuttua arjen tilanteisiin

Vuorovaikutus ja osallisuus

5. Opettajan huomion jakaminen tasapuolisesti kaikille. Oppilaiden kohtaaminen päivän aikana ja positiivisuudella kasvattaminen.
6. Tunne, että oppilaat voivat vaikuttaa asioihin ja heillä on aidosti halua osallistua vaikuttamiseen.
7. Mielipiteen ilmaisun mahdollisuus ja rakentaviin keskusteluihin kannustava ilmapiiri.

Oppilaiden osallistuminen ja huoltajien kanssa käytävä yhteistyö

8. Tasa-arvoinen mahdollisuus päästä vaikuttamaan oppilaskunnan kautta.
9. Säännöllisesti toteutettavat kyselyt.
10. Viestintätilanteisiin on olemassa useita vaihtoehtoisia kanavia ja keinoja.

Oppimiserojen kohdalla erityisesti kodin asenne koulussa työskentelyyn sekä positiivisessa ja negatiivisessa valossa. Haasteena koetaan oppimisen kohdalla se, että koti ei välttämättä anna tukea työskentelyyn. Erot kotien välillä ovat suuret.

Vuorovaikutustilanteet koetaan tärkeiksi ja se, että oppilaat tulevat positiivisesti huomioiduksi. Meidän pienessä yksikössämme ja pienissä opetusryhmissä pystytään jokainen kohtaamaan yksilönä.

Opettajat pystyvät erilaisia työtapoja luettelemaan ja niiden hyödyntäminen nähdään osana oppilaiden hyvinvointia. Uudemmat oppimateriaalit ovat monipuolisia ja moninaisia. Alakoulun puolella taas kirjoissa seikkailee enemmän eläinhahmoja.

Lukion puolella arviointi on monipuolista. Alakoulusta lähtien sukupuolittuneisuus ei ole ammatinvalintakysymys.

Haasteita/kehitettävää taas huomattiin olevan erityisesti näissä teemoissa.

1. Koulussa on havaittu uskonnolliseen vakaumukseen kohdistuvaa kiusaamista.
2. Erilaiset stereotypiat näkyvät paikoin myös henkilökunnan puheissa.
3. Kotikasvatus vaikuttaa paikoin negatiivisesti oppilaiden ja opiskelijoiden asenteisiin.
4. Selkeä toimintamalli, joka helposti “käden ulottuvilla”, puuttuu kiusaamistilanteissa.
5. Kiusaamista ja häirintää on havaittu kaikissa sen muodoissa
6. Oppilaskunnan toiminta ei näyttäytyä niin merkityksellisinä ja näkyvänä kuin se tällä hetkellä on.
7. Oppilaat kokevat, että on **paljon kieltoja** ja heillä ei riittäväksi mahdollisuuksia vaikuttaa.
8. Etäyhteyksien arviointi mahdollisuutena ja myös passivoivana tekijänä, jos halutaan olla vuorovaikutuksessa läheisesti.
9. Pienet oppilasmäärät haastavat aidon valinnaisuuden toteutumista.
10. Peruskoulun puolella oppimiseroja ei välttämättä tunnisteta. Arvioinnissa oppilaan tausta vaikuttaa arviointiin.

Moniaistisuuteen tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja sitä ei välttämättä tule huomioitua kaavamaisesti. Tällöin osa roikkuu näköhavainnon varassa. Silti moniaistisuus koetaan tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Lisäksi lukion puolella myös halutaan erilaisia työskentelytapoja, että ei ole ainoastaan samat suoritustavat.

Osassa luokissa äänieristys on heikko ja se aiheuttaa ongelmia kuuloherkille. (Tulevassa rakennuksessa nämä ovat ratkaistavissa.)

Asetetut tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet

Opetuksessa ja arvioinnissa

Tähän suunnitelmaan on kirjattu vähimmäisvaatimuksia, joiden tulee täyttyä. Tavoitteena on lisätä tietoisuutta siitä, että miksi tämänkaltaiset toimenpiteet ovat tärkeitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kannalta, esimerkiksi sukupuoliolettama.

Kehittämiskohteita:

- Puhetavat ja kielitietoisuus
- Arviointi ja työskentelytavat
 - o Tässä tulee kiinnittää huomiota monipuolisuuteen!
- Kiusaamisen ja häirinnän vähentäminen
- Oppilaiden osallistaminen

Toimenpiteet kehittämiskohteille:

Syrjintään puuttuminen tulee tehdä näkyvämmäksi. Suunnitelman voimassaolon aikana laaditaan mittarit, joilla tarkastellaan syrjintään puuttumista. Lisäksi ennaltaehkäisevä työskentely on tärkeää, jotta syrjintätapauksia olisi mahdollisimman vähän.

Arvioinnin ja työskentelytapojen kehittäminen. Aktivoida opettajat käyttämään erilaisia työskentelytapoja enemmän oppitunneilla, kuten myös erilaisia tapoja näyttää osaamista.

Oppilaskunnan toiminnan tarkoituksen kirkastaminen (erityisesti osallistaminen). Oppilaskunnan jäsenten osallistuminen opettajien ja henkilökunnan YS- palaveriin. Tarpeeksi päätettäviä asioita tarjota oppilaskunnalle. Ruokaraati osana oppilaskunnan toimintaa.

Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kouluissa esiintyy joskus erilaisia väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteita. Näitä täytyy ennaltaehkäistä, jotta näin ei tapahtuisi. Kiusaamista, väkivaltaa ja syrjintää on määritelty OPH:n sivuilla [Kiusaaminen ja väkivalta sekä niiden tunnistaminen | Opetushallitus](#). Tilanteen esiintyessä täytyy myös varautua, kuinka tilanne puretaan ja kuinka koulussa niihin reagoidaan. Näihin koulussa pidetään nollatoleranssia.

Vastuun suunnitelman toteuttamisesta ottaa koulun henkilökunta. Silti jokainen lapsi ja nuori ovat vastuussa omasta käyttäytymisestään ja tätä korostetaan jokapäiväisessä työskentelyssä.

Kiusaamista ja vastaavaa huonoa käytöstä ennaltaehkäistään ryhmäyttämällä luokkia eri tavoilla jo 1-luokasta lähtien. Ryhmän kanssa käydyissä keskusteluissa huomioidaan, että

toisia oppilaita ei kiusata, kiusattuja oppilaita pyritään auttamaan ja kaikki yritetään ottaa mukaan.

Koulu tiedottaa ja pitää yhteyttä kotiin erilaisissa ongelmatilanteista. Vuorovaikutuksella kodin kanssa pyritään saamaan yhteinen toimintakulttuuri ongelmatilanteiden ratkaisemiseen.

Järjestyssäännöt on laadittu ehkäisemään koulukiusaamista ja luomaan turvallisuutta kouluun. Lisäksi nämä käydään jokaisen luokan kanssa läpi vuosittain. Posiolla on koulutettu henkilökuntaa restoratiiviseen sovitteluun. Liitteessä 1 on selvitetty toimintaohjetta restoratiiviseen sovitteluun.

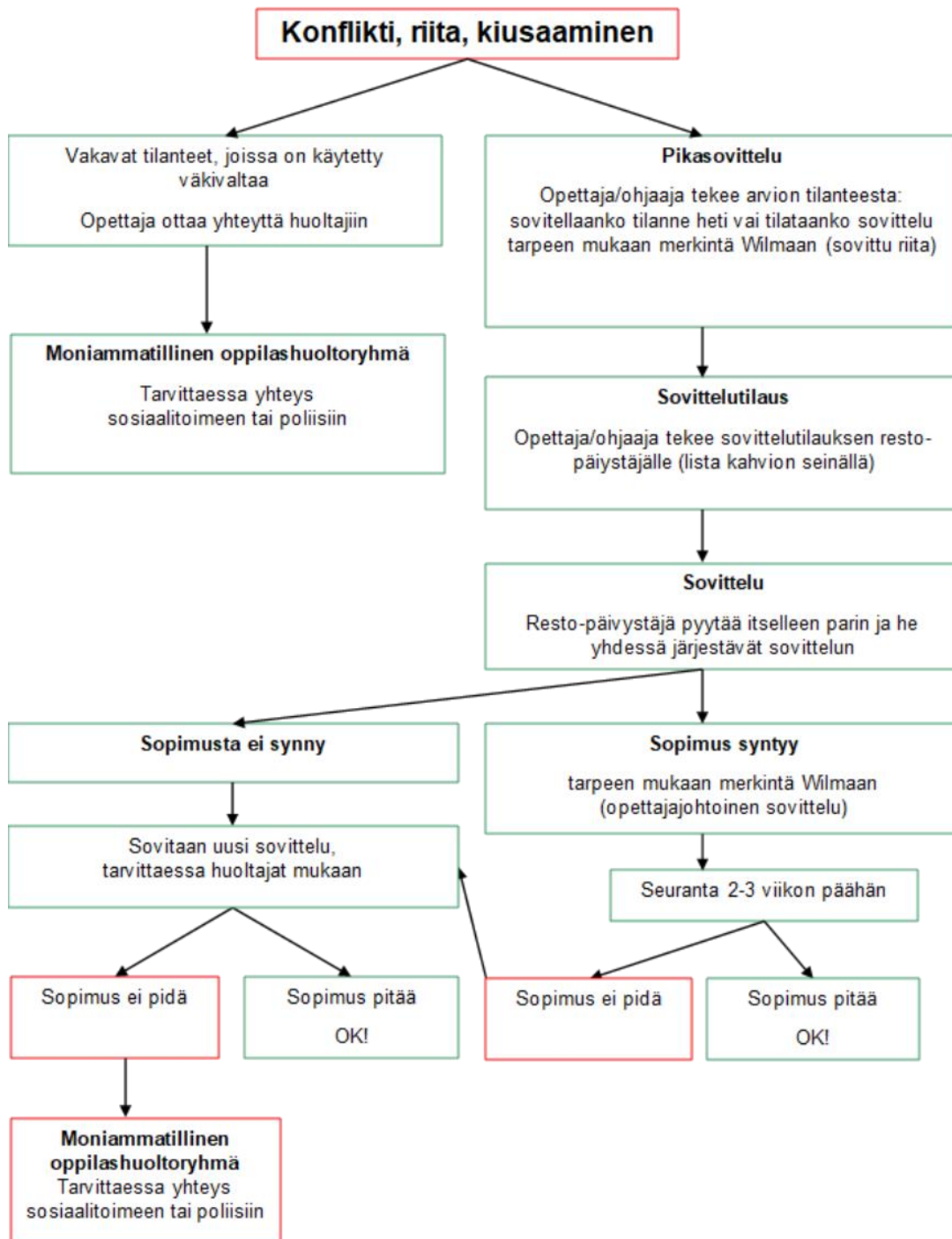
Suunnitelmien hyväksyminen ja toteutumisen seuranta

Koulussa toteutetaan vuosittain kyselyitä oppilaille vuosiluokilla 2, 5 ja 8. Lisäksi viisivuotiaat varhaiskasvatuksen lapset osallistuvat ja lukion 2. vuosikurssin osallistuvat tähän kyselyyn.

Kyselyn tuloksista ja esille nousevista teemoista voidaan nähdä, miten kehittämiskohteiden parantamisessa ollaan onnistuttu.

Liite kysymyksistä (2).

Liite 1. Restoratiivinen sovittelu

Liite 2. Kyselyn kysymykset.

Vaikuttavatko seuraavat taustatekijät negatiivisesti koulumme oppilaiden koulunkäyntiin?

Oletko koulupäivän aikana nähnyt/kokenut syrjintää seuraavista asioista viimeisen vuoden aikana?

Onko tiedossasi, että havaitsemaasi mahdolliseen syrjintään on puututtu viimeisen vuoden aikana?

Kenen taholta olet havainnut syrjintää viimeisen vuoden aikana?

Millä tavoin koulussa voitaisiin edistää yhdenvertaisuutta?

Viihtyvyys, turvallisuus ja koulun toimintakulttuuri:

- Tuletko mielelläsi kouluun?
- Tunnetko olosi turvalliseksi koulussa?
- Pystytkö kääntymään opettajan/koulun aikuisen puoleen, jos sinulla on huolia koulussa?
- Saako koulussa olla oma itsensä ja ilmentää sukupuoltaan haluamallaan tavalla?

Opetus ja ohjaus

Vastaa seuraaviin väittämiin. Olet kuluneen vuoden aikana kokenut, että...

- oppilaan sukupuoli vaikuttaa siihen, miten opettaja kohtelee häntä.
- oppilaan sukupuoli vaikuttaa opintosuoritusten arviointiin.
- opettajat asettavat erilaisia vaatimuksia oppilaan sukupuolesta riippuen.
- kaikkia kannustetaan yhtä paljon sukupuolesta riippumatta.
- opettajat sallivat tyttöjen ilmaista mielipiteitään tunneilla
- opettajat sallivat poikien ilmaista mielipiteitään tunneilla.
- poikia rohkaistaan tekemään heitä itseään kiinnostavia oppiainevalintoja.
- tyttöjä rohkaistaan tekemään heitä itseään kiinnostavia oppiainevalintoja.
- poikia rohkaistaan tutustumaan myös perinteisesti naisvaltaisiin ammatteihin.
- tyttöjä rohkaistaan tutustumaan myös perinteisesti miesvaltaisiin ammatteihin.

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä koulussa

Oletko viimeksi kuluneen vuoden aikana kokenut tai havainnut

- vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä?
- loukkaavaa kaksimielistä tai härskiä puhetta?
- sosiaalisessa mediassa kuvia tai julkaisuja, jotka koit loukkaavaksi tai ahdistavaksi?
- epäasiallisia viestejä tai puheluja, jotka koit ahdistaviksi?
- lähentelyä tai fyysistä koskettelua, jonka koit epämiellyttäväksi tai ahdistavaksi?
- seksuaalisia ehdotuksia tavalla, jonka koit ahdistavana tai epämiellyttävänä?
- muuta, jonka olet kokenut sukupuoleen perustuvaksi tai seksuaaliseksi häirinnäksi?